

వసుంధర

కామన్వెల్త్ క్రీడల్లో మా ఉత్పత్తులే!

అమె తయారుచేసే పళ్లెలా, కప్పులూ, చెంచాలూ, ట్రేలూ, డబ్బాలూ... చూడ్డానికి చాలా సాధారణంగానే కనిపిస్తాయి. కానీ అవన్నీ మొక్కల గుఱ్ఱా, సీచు నుంచి తయారుచేసినవి. ఈ వినుూత్మ ప్రయోగంతో అమె దేశాస్తుంగానే కాదు... ఆస్ట్రేలియా, దుబాయ్ లాంటి చోట్లకూ తన ఉత్పత్తులమ్మే స్థాయికి చేరుకుంది. బిల్లికి చెందిన రియా సింఘాల్ వ్యాపార ప్రస్థానమిది.

ఒకప్పుడు వస్తుంది మందితో ప్రారంభించిన మా పర్యావరణ హిత సంస్థలో ఇప్పుడు వందమంది సిబ్బంది ఉన్నారు. పది కోట్ల రూపాయల టర్నోవరుకు చేరుకున్నా. రెండో శాఖనూ విస్తరించా. దిల్లీ, ముంబయి, బెంగళూరు, హైదరాబాద్లకు మాత్రమే కాదు... ఆస్ట్రేలియా, దుబాయ్ లాంటిచోట్లకూ నా ఉత్పత్తుల్ని పంపిస్తున్నా. ఇదంతా ఎలా సాధ్యమైందో చెప్పే ముందు నా గురించి చెబుతా. నేను పుట్టింది ముంబయిలో అయినా... దుబాయ్, లండన్లలో ఎక్కువగా పెరిగా. బ్రిస్టల్ యూనివర్సిటీలో పార్కుకాలజీ చదివా. తరవాత లండన్లోనే ఓ ప్రముఖ సంస్థలో సీనియర్ సేల్స్ మార్కెటింగ్ ఎగ్జిక్యూటివ్ గా పనిచేశా. నా చదువు పార్కుకాలజీ కాబట్టి.. ఎలాంటి రసాయనాలూ, వ్యర్థాలూ శరీరంలోకి వెళ్ళాయి, అవి ఎలాంటి ఆనారోగ్యాలూ తెచ్చిపెడతాయి లాంటి అంశాలపై నాకు ముందునుంచీ అవగాహన ఉంది. ఏదయినా కొత్తగా చేద్దామని అనుకుంటుండగానే 2009లో నా పెళ్లయింది. మా వారితో పాటూ దిల్లీకి వచ్చేశాను.

అది చూసి అశ్చర్యపోయా..

దిల్లీకి వచ్చిన కొన్నిరోజులకు ఓ రెస్టారెంట్ కి వెళ్ళి, అక్కడి వాళ్లని చూసినప్పుడు చాలామందికి ఆరోగ్యంపై అవగాహన పెరిగిందని అనిపించింది. అయితే చాలామంది తీసుకెళ్లే ఆహార పార్కుకాలజీ పాస్టిక్ చే. పదార్థాలను వేడివేడిగా అందులో ఉంచినప్పుడు, ఆ వేడికి ప్లాస్టిక్ లోని రసాయనాలు శరీరంలోకి సులువుగా చేరతాయి. దాంతో రకరకాల క్యాన్సర్లు, ఇతర సమస్యలూ దాడిచేస్తాయి. తిన్న తరవాత వాటిని ఎలాగూ పారేస్తాం. కానీ అవి ఓ పట్టాన భూమిలో కలిసిపోవు. అదీ సమస్యే. ఇవన్నీ చూశాక పర్యావరణానికి మేలుచేసేలా వాడి పారేసే విధంగా పదార్థాలను డబ్బాలూ, పళ్లాల వంటివి తయారుచేయాలన్న ఆలోచన వచ్చింది. వెంటనే రెస్టారెంట్లూ, హోటళ్లలో ప్లాస్టిక్ చేసేందుకు ఎటువంటి పళ్లాలూ, డబ్బాలూ వాడతారన్న దానిపై అధ్యయనం చేశా. ఏ సైజులో ఉన్నవి ఎక్కువగా వినియోగదారులు తీసుకెళ్తున్నారూ, పర్యావరణానికి మేలు చేసేవి అమ్మితే తీసుకునేందుకు సిద్ధంగా

ఉన్నారా అనీ అడిగి తెలుసుకున్నా. చాలామటుకు సానుకుల స్పందనే వచ్చింది. సాధారణంగా పదార్థాల ప్లాస్టిక్ చేసే వాటిల్లో థర్మోకోల్, ప్లెకోఫోమ్, పెట్రోలియం ఆధారిత ప్లాస్టిక్ లో చేసినవే ఎక్కువగా ఉంటున్నాయి. కానీ నేను చేసే ఉత్పత్తులు అలాంటి వాటితో కాకుండా విభిన్నంగా ఉండాలనుకున్నా. ఆ దిశగా వివిధ దేశాల్లో సంస్థలు ఎటువంటి ఉత్పత్తుల్ని తయారుచేస్తున్నాయని అలా తీశా. నెట్ లో వెలికా. నిపుణులతో మాట్లాడా. అప్పుడు తెలిసింది ప్లాంట్ బయోమాస్ గురించి. మొక్కల గుఱ్ఱా, సీచు ద్వారా కప్పులూ, పళ్లాలూ తయారుచేయొచ్చని. పూర్తి అవగాహన వచ్చాక 'ఎకోవేర్' పేరుతో సంస్థను ప్రారంభించా. ఎలాంటి రసాయనాలూ, క్రిమిసంహారకాలూ లేకుండా ఉత్పత్తుల్ని తయారుచేయడం మొదలుపెట్టా. పళ్లాలూ, డబ్బాలూ, ట్రేలూ... ఏవయినా సరే మొదట్లో వాటి సైజూ, డిజైన్లకు సంబంధించి చాలా ప్రయోగాలు చేశా. వివిధ రకాల్లో తయారీపై పట్టు సంపాదించా.

మొదటిసారి కామన్వెల్త్ ఆటలకోసం..

వీటిని చేసిన వెంటనే అమ్మేయడానికి వీల్లేదు. ముందు పరీక్షల కోసం ల్యాబ్ కి పంపడం తప్పనిసరి. అందుకే మా ఉత్పత్తులతో పాటూ, అవి వందశాతం ఎలా సురక్షితం, తిని పారేశాక కూడా అవి భూమిలో ఎలా కలిసిపోతాయో వివరిస్తూ పరీక్షలకు పంపాం. ఆ ఉత్పత్తులు పరిశోధించి, అభివృద్ధి పరచడానికి తొమ్మిదినెలల పట్టేంది. మన దేశాల్లోని ల్యాబ్ లలో అర్హత ప్రమాణాలని సాధించి ఐఎస్ఓ అర్హత పొందడమే కాదు... అమెరికాలోని డిపార్ట్ మెంట్

ఆఫ్ అగ్రికల్చర్ వారి నుంచీ సర్టిఫికేషన్ పొందా. ఆ తరవాతే అమ్మడం మొదలుపెట్టాం. కానీ ఇదీ చెప్పినంత సులువుగా జరగలేదు. పోషకాహారం తీసుకోవడానికి ప్రాధాన్యం ఇవ్వడం పెరిగింది కానీ... ఏ వళ్లంలో తింటే ఏంటి... ఎక్కువ ధర పెట్టాలా అని ఆలోచించే వారు చాలామంది. స్కూళ్లూ, కాలేజీలూ, ఇతర సంస్థలకు వెళ్లి నా ఉత్పత్తుల గురించి వివరించేదాన్ని. అయినప్పటికీ అవగాహన తక్కువే. అసక్తిగా తీసుకునేవారు తక్కువే. దానికొకటి ఇది పూర్తిగా పురుషాధిక్యత ఎక్కువగా వ్యాపారం. నేను ఇలాంటి ఉత్పత్తులు తయారుచేస్తున్నానని తెలిసినప్పుడు.. నా దగ్గర పనిచేసేవారే కాదు, డిస్ట్రిబ్యూటర్లూ, బయటివారు. ... 'ఇరవై ఏడేళ్ల వయసు అమ్మాయి. తనకేం తెలుసు..' అని అనుకున్నవారే. అలాంటి సమయంలోనే అంటే 2010లో కామన్వెల్త్ క్రీడలు దిల్లీలో జరిగాయి. అప్పుడు 'గ్రీన్ గేమ్స్' పేరుతో పర్యావరణానికి మేలుచేసే ఉత్పత్తుల వాడకంపైనే నిర్వాహకులు ధృష్టిపెట్టారు. నేను వెంటనే వాళ్లని కలిశాను. వెంటనే ఆర్డర్ల వచ్చాయి. ఆ క్రీడలు జరిగినప్పటికీ సుమారు పదిహేను లక్షలకు పైగా పళ్లాలూ, చెంచాలూ, ఫోర్కీలూ, ట్రేలూ, కప్పులూ తయారుచేసి అందించాం. ఇదే నా మొదటి ఆర్డరు. కానీ చాలా పెద్దది. లాభాలను తెచ్చిపెట్టింది. దీంతో దిల్లీలో మా సంస్థ పేరు ఆందరికీ తెలిసింది. రెస్టారెంట్లూ, ఆస్పత్రులూ, పెళ్లి మండపాల వాళ్ళూ... మమ్మల్ని సంప్రదించడం మొదలుపెట్టారు.

పైదరాబాద్ కి విస్తరించా..

మేం తయారుచేసే ఉత్పత్తుల్లో ఎలాంటి రంగు ఉండవు. అన్నీ సహజంగానే ఉంటాయి. ఇవీ వివిధ సంస్థల్ని ఆకట్టుకున్నాయి. ప్రస్తుతం మేం పద్నాలుగు రకాల ఉత్పత్తుల్ని రకరకాల సైజుల్లో తయారుచేస్తున్నాం. బెంగళూరులోని గోల్డ్ మన్ శాక్టోలోనూ మా ఉత్పత్తులు ఉంటాయి. ఓబెరాయ్ గ్రూప్ ఆఫ్ హోటళ్లూ, తాజ్ హోటళ్లూ, హార్టీరామ్స్, దేశాల్లోని ప్రముఖ విమానాశ్రయాల్లో వాడేవి మా ఉత్పత్తులే. కెనడా, దుబాయ్, ఆస్ట్రేలియా లకూ వీటిని ఎగుమతి చేస్తున్నాం. హైదరాబాద్ లో వెస్ట్రన్ హోటల్ రిసార్ట్స్, షెరటన్, నా.వి.టిల్, అపోలో, కేరళ హాస్పిటళ్లు, ఎన్ గ్రీన్, సైబెర్ సీటీ కన్వెన్షన్, సిజిలింగ్ గ్రీన్... వంటి వాటిల్లో మా ఉత్పత్తులు ఉంటాయి. ప్రముఖ సంస్థలూ, హోటళ్లూ కాదు... దిల్లీలోని కొన్ని స్కూళ్లూ, కిట్టీపార్టీలు చేసుకునే పుహితలూ మా వినియోగదారుల జాబితాలో ఉన్నారు. వీటిని ఆన్లైన్ లోనూ అమ్ముతాం. వీటి తయారీకి అవసరమయ్యే వంటల్ని మా ఫ్యాక్టరీకి 250 కిలోమీటర్ల దూరంలోనే ఉండేలా ఏర్పాటు చేసుకున్నా. దీన్ని ప్రారంభించిన ఐదేళ్లలో దిల్లీలోనే కాదు.. నోయిడాలోనూ మరో శాఖను తెరిచా. ఇంటింటా మా ఉత్పత్తులు ఉండాలన్నదే నా ఆలోచన. కాబట్టి దీన్ని ఇంకా విస్తరించడమే నా ప్రయత్నం.